

CUVÂNT ÎNAINTE

Su ajutorul Bunului Dumnezeu, după o minuțioasă și atentă pregătire, vede lumina tiparului una din cele mai cuprinzătoare culegeri de acatiste ale sfintilor, dintr-un sir de cărți apărute la Tipografia Mânăstirii Adormirea Maicii Domnului, care mai cuprinde Psaltirea, Ceaslovul, Cartea de rugăciuni, Micul ceaslov, Liturghierul, răspunzând cerințelor firești ale vieții noastre bisericești. Am întocmit acest Acatistier cu care nădăjduim să împlinim întrucâtva lipsa cărților de rugăciune, lucrarea de față constituind totodată o continuare a tradiției bisericești, această moștenire scumpă a trecutului și prețioasă comoară religioasă și națională, care nu trebuie lăsată să piară, ea reprezentând și o mărturie în plus despre osârdia și evlavia străbunilor noștri.

În ultimele decenii, mai ales după anul 1948, textele sfinte au fost supuse unor trunchieri nepermise și schimbări necanonice prin latinizarea vechii limbii românești care așternea cugetările creștinești în graiul curat al poporului. S-a trecut la un limbaj modern al scrierilor vechi prin folosirea altor termeni care par sinonime, dar de fapt sunt lipsiți de esență, pierzându-se astfel atât cuvintele ca atare, cât și înțelesurile lor profunde, transpușe odinioară în traducere de către niște oameni evident cu o trăire duhovnicească înaltă. Vocabularul bisericesc de origine slavonă a fost restricționat mai ales în Transilvania, în ultimele trei sute de ani, sub pretextul alterării limbii române și al pierderii identității naționale prin slavizare. Cuvântul *slavă* a fost înlocuit cu *mărire* sau *glorie*, *har* a fost înlocuit cu *dar*, *duh* cu *spirit*, *norod* cu *popor*, etc. Deosebirea esențială din punct de vedere teologic a acestor cuvinte măsoară adâncimea prăpastiei dintre ortodoxie și erzia catolică; pentru creștinismul apusean, *slava*

este aproape cu neputință de tradus, ea reprezentând raza luminoasă a Dumnezeirii, depășind cu mult înțelesul *măririi*, de cinstire mai mică, pământească. Modificările suferite au dus nu numai la pierderea valorii dogmatice a adevărului, ci și la pierderea frumuseții literare, a bogăției semantice, la pierderea muzicalității și a parfumului arhaic. Pentru o înțelegere mai profundă a termenilor, la sfârșitul cărții a fost anexat un Glosar cu explicarea arhaismelor și a regionalismelor din text.

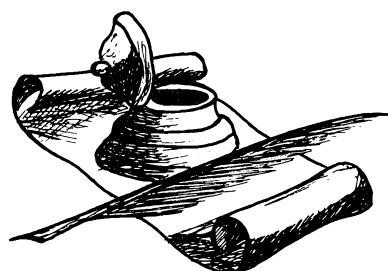
Marea valoare a acestui Acatistier constă în retipărirea cu o transliterare după textul chirilic, a acatistelor sfintilor din Ceaslovul de la Mănăstirea Neamț tipărit în anul 1874, a celor din Acatistierul apărut la tipografia Râmnic cu binecuvântarea sfântului Calinic de la Cernica în anii 1861 și a altor acatiste păstrate prin tradiție de-a lungul timpului, tipările la sfârșitul secolului al XIX-lea, deoarece am avut dorința de a păstra cu sfîrșitul și cât mai fidel cele mai caracteristice formulări, chiar dacă pentru unii vor părea pline de slavonisme; astfel au fost scrise Acatistul Adormirii Maicii Domnului, al Nașterii Maicii Domnului, al Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril, al Sfântului Ioan Botezătorul, Al Sfântului Ioan cel nou de la Suceava, al Sfintei Marii Mucenițe Varvara, iar exemplele pot continua.

Sperând a fi cât mai folositor, textul a fost alcătuit din 64 de acatiste în ordine cronologică, cu excepția primelor 10 (al Sfintei Treimi, ale Mântuitorului și ale Maicii Domnului), fiind completat cu acatistele unor sfinti păstrători ai vechiului calendar, mărturisitori ai dreptei-credințe, ca Sfântul Glicherie Mărturisitorul, Sfântul Ioan Iacob Hozevitul, Sfântul Calinic de la Cernica și ale unor sfinti mai populari, ca Sfântul Mucenic Chiprian (izbăvitorul de vrăji), Sfântul Modest (ocrotitorul animalelor), Sfântul Stelian (ocrotitorul copiilor), Sfântul Nectarie de Eghina (izbăvitorul de cancer) și Sfântul Serafim de Sarov (mare făcător de minuni). De asemenea, Acatistul Sfântului Ioan Maximovici a fost retradus din limba engleză folosind expresii și cuvinte bisericesti, după acatistul alcătuit în slavonă de ucenicul sfântului, cuviosul părinte Serafim Rose.

Cu sprijinul părintesc al Preasfințitului Episcop Flavian, s-a hotărât ca această lucrare să fie luată în editură de către tipografia al cărei chivernisitor este. Când lucrarea a fost depusă la tipar, am găsit toată înțelegerea și ajutorul Preasfinției sale, care a dispus acordarea blagoslovenie arhierești cu privire la conținutul acestei cărți, propus inițial de Editura Mănăstirii și a observat cu rigoare că materialul constitutiv trebuie să fie fidel scrierii lui originale. Acceptarea întregului conținut, ca și a tuturor corecturilor și sugestiilor adecvate, a dus în final la realizarea cărții de față, pe care o îndreptăm tiparului spre a fi folosită. Actuala editare poate fi considerată nu numai un document, ci și un instrument viabil, care poate deveni una din pietrele de temelie ale redresării noastre bisericești, în urma demolării în acest domeniu.

Să fie și această carte de rugăciuni spre sporul duhovnicesc și îndemnarea tuturor creștinilor spre a-L slăvi pe Dumnezeu și a se desfăta duhovniceste, ca într-un loc al descoperirilor dumnezeiești, unde vor afla liniște și vor trăi clipe de frumuseți toți cei ce se vor învredni și a citi din ea. Primim cu dragoste frâtească orice sugestie a celor ce doresc îmbunătățirea acestei culegeri de acatiste, rugându-i să ierte, cu aceeași dragoste, eventualele scăpări ce se vor fi strecurat fără voia alcătitorilor sau a editorilor.

Editura

DESPRE CINSTIREA SFINȚILOR ȘI A MOAŞTELOR LOR

Rebuie cinstiți sfinții pentru că sunt prieteni ai lui Hristos, fii și moștenitori ai lui Dumnezeu, după cum zice Ioan Teologul și Evanghelistul: „Tuturor care L-au primit, le-au dat putere să ajungă copii ai lui Dumnezeu“. „Încât nu mai sunt robi, ci fii“; „dar dacă sunt fii, sunt și moștenitori, moștenitori ai lui Dumnezeu și împreună moștenitori ai lui Hristos“. Iar Domnul în sfintele Evanghelii zice apostolilor: „Voi sunteți prietenii mei. Nu vă mai numesc robi, căci robul nu știe ce face Domnul lui“. Dar dacă Creatorul tuturor se numește Împăratul împăraților, Domnul domnilor, Dumnezeul dumnezeilor, negreșit că și sfinții se numesc dumnezei, domni și împărați. Dumnezeul acestora este și se numește Dumnezeu, Domn și Împărat. „Căci Eu, spune Dumnezeu lui Moise, sunt Dumnezeul lui Avram, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacob“. Iar pe Moise, Dumnezeu l-au făcut dumnezeul lui Faraon. Nu spun că ei sunt dumnezei, împărați și domni prin fire, ci sunt numiți aşa pentru că au împăratit și au stăpânit peste patimi și au păzit nefalsificată asemănarea cu chipul dumnezieșc, potrivit căruia au fost creați — căci se numește și icoana împăratului împărat — și pentru că sunt uniți cu Dumnezeu după voință și L-au primit locuitor înlăuntrul lor, iar prin participarea la El, au devenit prin har ceea ce este El prin fire. Pentru ce dar nu trebuiesc cinstiți cei care au ajuns slujitori și prieteni, și fii ai lui Dumnezeu? Căci cinstea dată de cei împreună robi către cei buni este dovada dragostei față de Stăpânul obștesc.

Aceștia au ajuns cămări și lăcașuri curate ale lui Dumnezeu. „Voi locui și voi umbla întru ei, spune Dumnezeu, și voi fi lor Dumnezeu“. Iar dumnezeiasca Scriptură spune că „sufletele dreptilor sunt în mâna lui Dumnezeu și nu se va atinge de ele moartea“. Moartea celor sfinți este mai degrabă somn decât moarte. „Căci s-au ostenit în veacul de acum și vor trăi până la sfârșit“. Și: „Cinstiță este înaintea Domnului moartea cuviosilor Lui“. Și ce este mai cinstit decât a fi în mâna lui Dumnezeu? Dumnezeu este viață și lumină, iar cei care sunt în mâna Domnului sunt în viață și lumină.

Dar că Dumnezeu au locuit prin mijlocirea minții și a trupurilor lor, o spune apostolul: „Nu știți că trupurile voastre sunt templu al Sfântului Duh, care locuiește întru voi?“, „Domnul este Duh“. Și: „Dacă va strica cineva templul lui Dumnezeu, Dumnezeu îl va strica pe acela“. Prin ur-

mare, cum nu trebuieșc cinstite templele însuflețite ale lui Dumnezeu, lăcașurile însuflețite ale lui Dumnezeu? Aceștia pe când trăiau, au stat cu îndrăzneală înaintea lui Dumnezeu.

Stăpânul Hristos ne-au dat ca izvoare mântuitoare moaștele sfinților, care izvorăsc, în multe chipuri, faceri de bine și dau la iveală mir cu bun miroș. Nimeni să nu fie necredincios! Dacă prin voință lui Dumnezeu a izvorât în pustiu apă din piatră tare și din falca măgarului apă pentru Samson căruia îi era sete, este de necrezut că să izvorască mir bine miroitor din moaștele mucenilor? Cu nici un chip pentru cei care cunosc puterea lui Dumnezeu și cinstea pe care o au sfintii de la Dumnezeu. În legea veche era socotit necurat tot cel care se atingea de un mort, dar nu erau socotiți necurați îնșiși morții. Dar după ce însăși Viața și cauza vieții a fost socotită între morți, nu mai numim morți pe cei care au adormit întru nădejdea învierii și cu credință în El. Cum poate să facă minuni un trup mort? Cum, dar, prin ei demonii sunt puși pe fugă, bolile sunt alungate, bolnavii se vindecă, orbii văd, leproșii se curătesc, ispите și supărările se risipesc și se pogoară toată darea cea bună de la Tatăl luminilor peste aceia care cer prin ei cu credință neîndoieinică? Cât de mult trebuie să te ostenești ca să găsești un sprijinitor, care să te prezinte împăratului celui muritor și să pună pe lângă el cuvântul pentru tine! Dar nu trebuieșc oare cinstiți apărătorii întregului neam omenesc, apărători care se roagă lui Dumnezeu pentru noi? Da, trebuie să-i cinstim, ridicând biserică lui Dumnezeu în numele lor, aducând roduri, prăznuind pomenirile lor, bucurându-ne în aceste zile de prăznuire în chip duhovnicesc, pentru ca să fie potrivită bucuria cu aceia care ne-au adunat la prăznuire, pentru ca nu cumva încercând să-i cinstim, din contră să-i supărăm. Prin cele care Dumnezeu este cinstit, prin acelea se vor bucura și slujitorii Lui; de acelea de care Dumnezeu se mânie, de acelea se vor mânia și ostașii Lui. În psalmi, în imne și în cântări duhovnicești, în umilință și în milostenie față de cei lipsiți, noi credincioșii să cinstim pe sfinți, căci prin acestea mai ales se cinstesc Dumnezeu. Să le ridicăm stâlpi, icoane văzute și noi însine să ne facem, prin imitarea virtuților lor, stâlpi și icoane însuflețite ale lor. Să cinstim pe Născătoarea de Dumnezeu, pentru că este în sens propriu și real Maica lui Dumnezeu. Să cinstim pe proorocul Ioan, pentru că este Înaintemergerător, Botezător, apostol și mucenic — căci, după cum au spus Domnul, „nu s-a ridicat între cei născuți din femei mai mare decât Ioan“ — pentru

că și acesta a fost primul propovăditor al Împărăției. Să cinstim pe apostoli, pentru că au fost frați ai Domnului, martori oculari și slujitori ai patimilor Lui, „pe care Dumnezeu și Tatăl cunoscându-i mai dinainte, mai dinainte i-au și hotărât să fie asemenea chipului Fiului Lui“, „întâi apostoli, al doilea prooroci, al treilea păstorii și învățători“. Să cinstim pe mucenicii Domnului, aleși din toate categoriile sociale, pentru că sunt ostași ai lui Hristos și au băut paharul Lui atunci când s-au botezat cu botezul morții Lui făcătoare de viață, aşa că au ajuns părtași patimilor și slavei Lui. Înainte-stătătorul lor este protodiaconul și apostolul lui Hristos, primul mucenic Ștefan. Să cinstim și pe cuviosii noștri părinți, pe purtătorii de Dumnezeu ascetii, cei care au luptat cu tărie muceniacea mai îndelungată și mai grea a conștiinței, „care au pribegit în piei de oaie și în piei de capră, fiind lipsiți, strâmtorați, îndurând rele, ei de care lumea nu era vrednică, rătăcind în pustii, în munți, în peșteri și în crăpăturile pământului“*. Să cinstim pe proorocii dinaintea venirii harului, pe patriarhi, pe drepti, pe cei care au vestit mai dinainte venirea Domnului. Privind la traiul tuturor acestora, să le urmăm credința, dragostea, nădejdea, zelul, viața, stăruința în patimi, răbdarea până la sânge, ca să avem părțăsie cu ei și la cununile slavei.

Sf. Ioan Damaschin, Dogmatica

POGORÂREA SFÂNTULUI DUF

SLUJBA ACATISTULUI PREASFINTEI ȘI DE VIAȚĂ FĂCĂTOAREI TREIMI

Noamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, pentru rugăciunile Preacuratei Maicii Tale și ale tuturor sfintilor, miluiește-ne pre noi.

Amin. Slavă Tie, Dumnezeul nostru, slavă Tie!

Impărate ceresc, Mângâietorule, Duhul adevărului, Cările pretutindenea ești și toate le plinești, vistierul bunățătilor și Dătătorule de viață, vino și Te sălășluiește întru noi, și ne curățește pre noi de toată spurcăciunea, și mânțuiește, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pre noi. (de 3 ori)

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Si acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluiește-ne pre noi. Doamne, curățește păcatele noastre. Stăpâne, iartă fărădelegile noastre. Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru numele Tău.

Doamne miluiește (de 3 ori). Slavă... Si acum...

Tatăl nostru Carele ești în ceruri, sfîntească-se numele Tău, vie Împărația Ta, fie voia Ta, precum în cer, și pre pământ. Pâinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă astăzi și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșitilor noștri. Si nu ne duce pre noi în ispită, ci ne izbăvește de cel viclean. Amin.

Ecfonisul. Apoi aceste tropare, glasul al 6-lea:

Miluiește-ne pre noi, Doamne, miluiește-ne pre noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Tie ca unui Stăpân noi, păcătoșii robii Tăi, miluiește-ne pre noi.

Slavă...

Doamne, miluiește-ne pre noi, că întru Tine am nădăjduit, nu Te mânia spre noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre; ci caută și acum ca un milostiv și ne izbăvește pre noi de vrăjmașii noștri, că Tu ești Dumnezeul nostru și noi suntem norodul Tău, toți lucrul măinilor Tale și numele Tău chemăm.

Si acum...

Văsa milostivirii deschide-o nouă, binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu ești mântuirea neamului creștinesc.

Crezul

Gred într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atotțitorul, Făcătorul cerului și al pământului, văzutelor tuturor și nevăzutelor. Și întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, Carele din Tatăl S-au născut mai înainte de toți vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, nu făcut; Cel de o ființă cu Tatăl, prin Carele toate s-au făcut. Carele pentru noi, oamenii, și pentru a noastră mânătuire S-au pogorât din ceruri și S-au întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara, și S-au făcut om. Și S-au răstignit pentru noi în vremea lui Pilat din Pont, și au pătimit, și S-au îngropat, și au înviat a treia zi după Scripturi.

Și S-au înăltat la ceruri, și șade de-a dreapta Tatălui. Și iarăși va să vină cu slavă, să judece viii și morții, a Cărui Împărătie nu va avea sfârșit. Și întru Duhul Sfânt, Domnul de viață Făcătorul, Carele din Tatăl purcede, Cela ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și slăvit, Carele au grăit prin Prooroci. Întru una sfântă, sobornicească și apostolească Biserică. Mărturisesc un Botez întru iertarea păcatelor. Aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie. Amin.

Apoi stihirile, glasul al 8-lea, însuși glasul:

Să lăudăm toți cum se cuvine lui Dumnezeu, cu cântări dumnezeiești, pre Tatăl cel fără de început, pre Fiul cel preaveșnic și pre Duhul cel de o ființă; pre Stăpânia cea în trei Ipostasuri, o Dumnezeire, o Împărătie și o Domnie, o Voie și o Putere, înaintea Cărora tot genunchiul se închină, al celor cerești, al celor pământești și al celor de desupt. (de două ori)

Tatălui și Fiului și Duhului toți să ne închinăm, Treimii celei de o ființă și nedespărțite, pre Care neîncetat o

Mută să fie gura păgânilor care nu se încuină cinstitei icoanei tale celei zugrăvite de Sfântul Apostol și Evanghelist Luca, ceea ce se cheamă povățuitoare.

Milostivă fii mie, smeritului, că fără de tine altă scăpare nu știu, eu cel ce sunt plin de tot felul de păcate, miluiește-mă, nădejdea creștinilor.

Apoi: Sfinte Dumnezeule... Preasfântă Treime... Tatăl nostru... **Preotul zice ecfonisul.** **Și strana aceste tropare, glasul al 6-lea:** Miluiește-ne pre noi, Doamne, miluiește-ne pre noi... Slavă... Doamne, miluiește-ne pre noi... **Și acum...** Ușa milostivirii deschide-o nouă... (p. 14). Doamne miluiește (de 12 ori). Iar **preotul zice ectenia:**

Miluiește-ne pre noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, rugămu-ne Ție, auzi-ne și ne miluiește.

Încă ne rugăm pentru ca să se păzească sfânt lăcașul acesta, țara aceasta, și toate orașele și satele, de ciumă, de foamete, de cutremur, de potop, de foc, de sabie, de venirea asupră a altor neamuri și de războiul cel dintre noi. Pentru ca milostiv, blând și lesne-iertător să fie nouă Bunul și Iubitorul de oameni Dumnezeul nostru, și să întoarcă toată mânia care se pornește asupra noastră și să ne izbăvească de îngrozirea Lui cea dreaptă care este asupra noastră, și să ne miluiască pre noi.

Doamne miluiește (de 40 ori) și ecfonisul:

Auzi-ne pre noi, Dumnezeule, Mântuitorul nostru, nădejdea tuturor marginilor pământului și a celor ce sunt pre mare departe și, milostive Stăpâne, milostiv fii pentru păcatele noastre și ne miluiește pre noi. Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înăltăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preotul: Slavă Ție, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, slavă Ție!
Noi: Slavă... și acum... Doamne miluiește (de 3 ori). Întru numele Domnului, părinte, binecuvîntează! **Și apolisul (sfârșitul cel mic):**

Hristos, adevăratul Dumnezeul nostru, pentru rugăciunile Preacuratei Maicii Sale, ale preacuviosilor și de Dumnezeu purtătorilor părintilor noștri și ale tuturor sfinților, să ne miluiască și să ne măntuiască pre noi ca un bun și iubitor de oameni.

Rugăciune către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu

Geea ce singură ești bucuria celor scârbiți și părtinitoarea celor ce se nedreptățesc, mângâierea celor ce plâng și ajutorul celor neajutorați, cercetarea celor neputincioși și acoperământ și sprijineală celor ce se chinuiesc, liman celor învirorați, toiag orbilor, povătuitoare celor rătăciți și scăpare tare celor din nevoi, Născătoare de Dumnezeu cu totul fără de prihană, ia aminte la rugăciunea mea cea smerită pre care o aduc ție dintru adâncul inimii, și mă izbăvește de viforul cel rău al gândurilor. Izbăvește-mă din somnul cel greu care mi s-a pricinuit mie din lenevire și depărtează de la mine nepăsarea și lenevirea; ajută-mă ca să mă izbăvesc de obiceiul cel rău al păcatelor, ca să scap de tiranisirea cea amară a dracilor. Și te rog, Stăpână, după cum știi, măntuiește-mă pre mine, nevrednicul robul tău, cel ce spre tine după Dumnezeu mi-am pus nădejdea măntuirii mele. Învrednicește-mă, Preacurată, ca să fac cu osârdie poruncile Fiului tău și Dumnezeului nostru și să pot să păzesc întotdeauna așezămintele cele măntuitoare. Și mă învrednicește ca să cuget întotdeauna cu minte luminată și să întâmpin slavosloviile Lui cele bine primeite, că spre tine, ceea ce ne dăruiești toate bunătățile și ne ești grabnică ajutătoare, nădăjduind aduc această cerere. Deci să nu cad din nădejdea ce am către tine, Preacurată, nici să mă întorc smerit și rușinat, ci să aflu prin tine, de Dumnezeu dăruită Stăpână, degrabă îndeplinirea cererilor mele. Ca întotdeauna, ca pre o ajutătoare nebiruită a noastră, a păcătoșilor care împlinești cererile noastre cele bune, să te laud și să te slăvesc pre tine, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

GLOSAR

Abrevieri: arh. - arhaism; fig. - figurat; pop. - popular; reg. - regionalism; slav. - slavonism; înv. - învechit; refl. - reflexiv; fam. - familiar.

amarant – plantă cu inflorescență în formă de spic, cu flori mici roșii, galbene sau albe;

anghiră (reg. și înv.) – ancoră de corabie;

armătură – 1. ansamblu de bare metalice care întăresc o construcție; 2. armură; 3. arsenal;

agarean, pl. **agareni** (înv.) – păgân, mahomedan, turc sau tătar; de la numele lui Agar, roabă egipteană, din a cărei legătură legală cu Avraam s-a născut Ismail, strămoșul arabilor;

apleca, a ~ (înv.) – a alăptă;

bogoslovie (slav.) – teologie, cuvântare de Dumnezeu;

bogoslov – teolog, cuvântător de Dumnezeu;

blagocestie (slav.) – cucernicie, evlavie, cuvioșie, pioșenie;

blagocestiv – cucernic, evlavios, cuvios;

capiște (înv.) – templu sau altar dedicat zeităților antice;

chivernisi, a ~ (pop., fam.) – 1. a cărmui, a administra; 2. (tranz., refl.) a face economii, a agonisi; 3. a se căpătui, a se pricopsi; 4. a se aproviziona;

comilvitră (înv.) – cristelnită, vas

pentru botez;

covârși, a (înv.) – a copleși, a depăși, a năpădi;

clenci, pl. **clenciuri** (toiege clen-ciuroase) (pop.) – 1. creangă cu bifurcații tăiate parțial; 2. proeminență în formă de cârlig de la capătul unui lemn curbat; 3. bold, ghimpe;

crug (arch.) – 1. orbită a lunii sau a unei planete; 2. boltă cerească, tărie, firmament;

credincer (reg.) – 1. om de încredere; 2. (înv.) slujbaș al Curții care gustă înaintea domnului bucatele și băuturile; 3. chezaș, ostatic;

derăpănaturi, drepănaturi (reg.) – scrijelituri;

divan (înv.) – scaun de judecată, tribunal;

dosadă (bulgar.), pl. **dosăzi, do-sezi**, vb. **a dosădi**, adj. **dosădit** – 1. chin, mâhnire, amărăciune, suferință; 2. certare, mustrare;

dosădire – acțiunea de a mâhni, a întrista;

dvoritor (arch.) – slujitor, servitor la curtea unui împărat sau a unui domn;

heretisire (arch.) – cinstire, salutare, felicitare;

izbândi, a ~ (arh.) – a (se) răzbuna;

împăcătoare (arh.) – 1. jertfă de împăcare; 2. cea care împacă, reconciliază, face pace;

închezășuitor (pop.) – 1. apărător, ocrotitor; 2. care răspunde pentru cineva, garant, girant;

iznoavă, de ~ (înv.) – din nou, de la capăt, încă o dată;

izvodi, a (înv.) – 1. a inventa, a născoci, a stârni, a crea, a plăsmui; 2. a compune, a alcătui, a scrie, a redacta. 3. (sl.) a tălmăci, a traduce; 3. reflexiv: a se contura, a apărea;

izvodire (înv.) – născocire, scorjnire, plăsmuire, inventare, alcătuire, creare;

levit – preot la vechii evrei;

lihnariu (înv., gr.) – candelă;

magnă (rar) – 1. îndurare, milostivire; 2. generozitate, mărinimie, dănicie, clemență;

mâneca, a (pop.) – a se scula dis-de-dimineață, a pleca dis-de-dimineață;

mozavirie (arh.) – dușmanie, ură;

năprasnă, de ~ (reg. și arh.) – dintr-odată, subit, fără veste, pe neașteptate;

nemitarnic (înv.) – necoruptibil, care nu primește mită;

păciuire, a păciui (reg.) – a ajunge la înțelegere, la pace; a curma conflictul cu cineva, a împăciu;

pleavă, pl. plevi – 1. (pop.) rămășițe de spice rezultate din treierat; 2. (fig.) lucru de nimic, lipsit de importanță; 3. (fig.) om de nimic, lepădătură, drojdia societății.

poiezire, puiezire (înv.) – năvărire, umplere, încărcare, revărsare;

polată (arh. și reg.) – palat împăratesc sau domnesc;

pravoslavie (înv. și pop.) – dreaptă-credință, ortodoxie;

pravoslavnici – drept-credincios, ortodox;

predanie – datină, obicei, rânduială, tradiție, uz;

pristăvire (arh.) – moarte, deces;

priveală, priveli (înv. și reg.) – 1. privire; 2. inspecție; 3. priveliște, peisaj; aspect, înfațișare; spectacol, fapt, fenomen;

psalmicește – în cântări de psalme;

psimit (înv.) – praf obținut prin pisarea varului, întrebuișat în picturile murale (executate pe zid);

rânză – 1. (reg.) pipotă; 2. (reg. și fam.) stomac, pântece;

retorică – arta de a vorbi frumos și convingător; oratorie, elocvență;

ritor (înv.) – 1. retor, persoană care putea ține un discurs public, făcând uz de un stil elevat; orator; 2. profesor de retorică în antichitatea greco-romană;

sad (reg. înv.) – 1. plantă; 2. sămânță de plantă; 3. vie Tânără;

saracin (înv.) – sarazin; nume dat în evul mediu, musulmanilor din vestul Europei; maur;

săvârși, a – 1. a face, a îndeplini, a înfăptui; 2. (înv. și reg.) a duce ceva la bun sfârșit; 3. (pop. și înv., refl.) a muri;

schiptru – sceptru; toiag împodobit, purtat de suverani ca simbol al autorității; (fig.) – autoritate suverană, demnitate, putere, domnie, conducere;

siriman (înv.) – sărman, orfan;

solire (arh.) – mijlocire, intervenție; **solitoare** – mijlocitoare;

stadie, pl. stadii – 1. (arh.) unitate de măsură terestră, echivalentă cu 184 de metri; 2. (înv.) vechi instrument pentru măsurarea distanței dintre două puncte;

stâlpăre – 1. (arh. și pop.) ramură verde, crenguță înfrunzită; 2. (arh. și fig.) urmaș, văstar;

surghiunii, sg. **surghiunie** – 1. (arh.) exil, surghiun, deportare; 2.

(fig.) alungare, izgonire; pribegie;

târsână (reg.) – 1. șnur din păr de cal ori de capră, pentru legat opincile; 2. (arh.) țesătură aspră din păr de capră, purtată de ascetii sau de călugări direct pe piele;

ticăit (înv. și reg.) – 1. nevrednic; 2. nenorocit, sărman, chinuit; 3. ticălos, rău, mizerabil; 4. zgârcit, calic;

tiranisire (arh.) – tratare cu cruzime, fără îndurare;

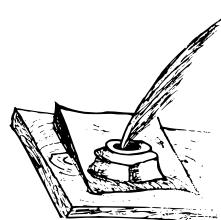
trâmbaci (reg.) – trâmbițaș, trompetist;

trebnic (arh.) – 1. capabil, util, trebuincios; 2. carte de ritual, molitfelnici;

trezvire (pop.) – trezie, stare de limpezime a mintii, de agerime; neadormire;

verhovnic (arh.) – căpelenie, conducător, mai-mare, comandant;

zavistie (înv.) – 1. invidie, pizmă, ură, vrăjmășie, ostilitate, dușmănie; 2. intrigă, pâră; 3. discordie, gâlcea-vă, ceartă.

CUPRINS

Cuvânt înainte	7
Despre cinstirea sfintilor și a moaștelor lor	10
1. Slujba Acatistului Preasfintei și de viață Făcătoarei Treimi	13
2. Slujba Acatistului Domnului nostru Iisus Hristos	51
3. Acatistul Sfintelor Patimi ale Mântuitorului nostru Iisus Hristos	76
4. Acatistul Sfintei Învieri a Domnului	94
5. Slujba Acatistului Bunei-Vestiri	104
6. Acatistul Sfântului Acoperământ al Maicii Domnului (1 octombrie)	130
7. Acatistul Maicii Domnului, bucuria tuturor scârbiților	146
8. Acatistul Nașterii Maicii Domnului (8 septembrie)	162
9. Acatistul Adormirii Maicii Domnului (15 august)	174
10. Acatistul Maicii Domnului Prodromița (2 iulie)	189
11. Acatistul Sfinților și dreptilor Părinti Ioachim și Ana (9 septembrie)	203
12. Acatistul Sfintei Cruci (14 septembrie)	217
13. Acatistul Sf. Apostol și Evangelist Ioan (26 sept.)	230
14. Acatistul Sfântului Chiprian, izbăvitorul de vrăji (2 oct.)	244
15. Acatistul Cuvioasei Maicii noastre Parascheva (14 oct.)	261
16. Acatistul Sfântului Mare Mucenic Dimitrie, izvorâtorul de mir (26 octombrie)	274
17. Acatistul Sfântului Dimitrie Basarabov (27 octombrie)	288
18. Acatistul Sf. Arhangeli Mihail și Gavriil (8 noiembrie)	299
19. Acatistul Sfântului Nectarie de la Eghina (9 noiembrie)	310
20. Acatistul Sfântului Mare Mucenic Mina (11 noiembrie)	323
21. Acatistul Sfântului Ioan Gură de Aur (13 noiembrie)	337
22. Acatistul Sfântului și de Dumnezeu purtătorului Părinte Paisie Velickovski de la Mănăstirea Neamț (15 noiembrie)	348

23. Acatistul Sfântului Grigorie Decapolitul (20 nov.)	358
24. Acatistul Sfintei Marii Mucenițe Ecaterina (25 nov.)	374
25. Acatistul Sfântului Stelian, ocrotitorul copiilor (26 noiembrie)	385
26. Acatistul Sfântului Apostol Andrei, cel întâi chemat (30 noiembrie)	397
27. Acatistul Sfintei Marii Mucenițe Varvara (4 decembrie)	409
28. Acatistul Sfântului Ierarh Nicolae (6 decembrie)	428
29. Acatistul Sfintei Mucenițe Filoteea (7 decembrie)	440
30. Acatistul Sfântului Ierarh Spiridon (12 decembrie)	451
31. Acatistul Sfântului Mucenic Elefterie (15 decembrie)	464
32. Acatistul Sfântului Ierarh Modest, ocrotitorul animalelor (18 decembrie)	476
33. Acatistul Sfântului Cuvios Nicodim cel sfînt de la Tismana (26 decembrie)	491
34. Acatistul Sfântului Apostol, întâiul Mucenic și Arhidiacon Ștefan (27 decembrie)	503
35. Acatistul Sfintei Cuv. Melania Romana (31 decembrie)	513
36. Acatistul Sfântului Ierarh Vasilie cel Mare (1 ianuarie)	524
37. Acatistul Sfântului Serafim de Sarov, mare făcător de minuni (2 ianuarie)	535
38. Acatistul Sfântului Ioan Botezătorul (7 ianuarie)	549
39. Acatistul Sfântului Cuv. Antonie cel Mare (17 ianuarie)	561
40. Acatistul Sfântului Cuv. Eftimie cel Mare (20 ianuarie)	572
41. Acatistul Sfântului Grigorie Teologul (25 ianuarie)	584
42. Acatistul Sfinților Trei Ierarhi (30 ianuarie)	594
43. Acatistul Sfântului Sfîntit Mucenic Haralambie (10 feb.)	613
44. Acatistul Sfinților 40 de Mucenici (9 martie)	630
45. Acatistul Sf. Alexie, omul lui Dumnezeu (17 martie)	642
46. Acatistul Sfintei Cuvioase Maria Egipteanca (1 aprilie)	651
47. Acatistul Sfântului Ier. Calinic de la Cernica (11 aprilie)	662

48. Acatistul Sfântului Mare Mucenic Gheorghe, purtătorul de biruință (23 aprilie)	679
49. Acatistul Sfântului Cuvios Pahomie cel Mare (15 mai)	690
50. Acatistul Sfinților Mari Împărați Constantin și maica sa, Elena (21 mai)	700
51. Acatistul Sfântului Mare Mucenic Ioan cel nou de la Suceava (2 iunie)	714
52. Acatistul Tuturor sfintilor	730
53. Acatistul Sfântului Glicherie (15 iunie)	748
54. Acatistul Sfântului Ioan Maximovici (19 iunie)	762
55. Acatistul Sfinților Apostoli Petru și Pavel (29 iunie)	773
56. Acatistul Sfintei Marii Mucenițe Eufimia (11 iulie)	784
57. Acatistul Sfintei Marii Mucenițe Marina (17 iulie)	797
58. Acatistul Sfântului Prooroc Ilie Tesviteanul (20 iulie)	808
59. Acatistul Sfintei Mironosițe și întocmai cu apostolii, Maria Magdalena (22 iulie)	826
60. Acatistul Sfântului Mare Mucenic și tămăduitor Pantelimon (27 iulie)	844
61. Acatistul Sfântului Ioan Iacob Hozevitul (5 august)	856
62. Acatistul Sfântului Ierarh Nifon, Patriarhul Constantinopolului (11 august)	869
63. Acatistul Sfântului Mucenic Fanurie (27 august)	885
64. Acatistul Sfântului Ierarh Alexandru (30 august)	897
Paraclisul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu	908
Glosar	921
Cuprins	924

